

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost

priredi

v nedeljo dne 16. januarja 1910

ob 10. uri dopoldne.

javen shod

v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu.

Dnevni red:

- 1) Delovanje parlamenta v zadnjem zasedanju. Poročja drž. posl. dr. Rybář.
- 2) Poročilo o delovanju tržašk. mestnega sveta, oziroma deželne zbornice.

Vse zavedne volilce vabi k obilni udeležbi

Odbor

političnega dr. „Edinost“.

Narod. delav. organizacija

priredi

v nedeljo dne 16. januarja 1910

— DVA —

javna shoda

in sicer:

- 1) PRI SV. MARIJI MAGDAL. ZGORNJI ob 4. uri popoldne v dvorani gostilne „PRI TIROLCU“.
- 2) V ŠKORJELJI ob 3.30 uri pop. v gostilni „Marconi „Al colledi Scorcio“.

DELA VCI MESTA IN OKOLICE! Vdeležite se teh shodov!

Odbor

Narod. delav. organizacije.

BRZOJAVNE VESTI.

Goriški deželni zbor.

GORICA 14. Deželni zbor je na današnji seji sklenil pozvati vladu, naj da takoj izčisti oni del kanala Anfore, ki vodi v laguno. Nadalje je deželni zbor dovolil za pobiranje malarije deželni prinos 6000 kron za leto 1910.

Konečno je sklenil naložiti deželnemu odboru, naj z vsemi sredstvi deluje pri vlagi, da se mehanične delavnice za bohinjsko železnico zgradijo v Gorici.

Deželni zbor je nadalje dovolil več prispevkov za manjše gradnje vodnjakov in cest ter je odobril različne stroške, ki jih je napravil deželni odbor v zadnjem letu. Prihodnja seja v torek ob 5 uri pop.

Pogajanja grofa Khuen-Hedervary-ja glede sestave kabineta.

BUDIMPEŠTA 14. Popolnoma brez vsake podlage je govornica, da bi se ministri predstojnik grof Khuen-Hedervary pogajal z velikimi župani grofom Erdödyjem, Hideghethy-jem in Lasko glede vspre-

jetja listnice hrvatskega ministra ali dostojanstva banovega.

BUDIMPEŠTA 14. Določeni ministri predsednik grof Khuen-Hedervary se je opoludne podal v narodni družabni klub ter je tamkaj nadaljeval svoja pogajanja v spopolnjenje svojega kabineta. V klub je kmalu potem prišel tudi Lukacs.

Polonyi in Košut.

BUDIMPEŠTA 14. (Ogr. biro.) Bivši minister Geza Polonyi je danes opoludne posetil trgovinskega ministra Frana Košuta in se je z njim dlje časa posvetoval. Kakor se govori, se je na tej konferenci razpravljalo tudi o vprašanju združitve obeh 48-tih strank.

Žrebanje.

DUNAJ 14. (Srbske obligacije iz leta 1881.) Glavni dobitnik 80.000 K je zadela ser. 4257 št. 15, 8000 K ser. 543 št. 22 in 4500 K ser. 3320 št. 14.

Nemški drž. zbor.

BEROLIN 14. Državni zbor je nadaljeval prvo razpravo pravosodne novele.

Turčija.

CARIGRAD 14. Bivši veliki vezir Hilmi paša odputuje popoldne v Pariz.

Trgovina z dekleti v Ameriki.

WASHINGTON 14. Zbornica poslancev je vsprejela zakonski načrt v svrhu zatiranja trgovine z dekleti.

Grška.

ATENE 14. Listi poročajo, da je kralj imenoval več polkovnikov brigadirji, med temi Zorbas, Constantinidis in Limbentis.

Parlamentarne volitve na Angleškem.

LONDON 14. Danes so pričele parlamentarne volitve. Josip Chamberlain je bil zopet izvoljen v West-Birminghamu. Protikandidata ni imel.

Novo leto v Belemgradu.

BELIGRAD 14. Povodom današnjega pravoslavne novega leta se bavijo srbski listi o dogodkih minolega leta. „Samouprava“ pokazuje na potrebo zblizanja Avstro-Ogrske in Srbije, kajti interesi obeh enakomerno zahtevajo, da živite med seboj v lojalnih odnosih.

Zaloga sukna pogorela.

LONDON 14. Poslopje trgovine s suknom Erans v predmestju Kilburn je popolnoma pogorelo. Ogenj je nastal vsled tega, ker je eksplodirala svetilka v izloznom oknu. Škoda cenijo na 100.000 funtov šterlingov. Poškodovan ni bil nihče.

Parnik se potopil.

LONDON 14. Kakor poroča Lloydova agentura iz San Franciska, se je potopil parnik „Czarina“. Bati se je, da so utonile vse osebe, ki so se nahajale na parniku.

MARSHFIELD 14. (Oregon.) S parnikom „Czarina“ je utonilo 30 oseb, le ena se je rešila. Sinoči so valovi odplovili 3 potopljence, ki so se držali vrvice na ladiji, trije ostali so se slekli in skočili v morje, vendar se niso več prikazali na površje.

Obisk novega belgijskega kralja v Nemčiji.

BRUSELJ 14. Novi belgijski kralj Albert in njegova soproga posetita meseca septembra cesarski dvor v Berlinu in kraljevski dvor v Monakovem. Kakor znano,

Včasih se kaka divja misel, navidezno najbolj nemožna, tako silno utisne v možgane, da naposled misliš, da jo je možno uresničiti... Se več! Ako se tej ideji pridružuje še silno, strastno poželje, jo pogosto slednjič smatraš za nekaj fatalnega, neizogibnega, že vnaprej določenega, za nekaj takega, glede česar je nemožno, da bi ne bilo in da bi se ne zgodilo! Morda je pri tem še kaj vmes, kaka kombinacija slutenj, nenavaden vpor, volje, samozastrupljanje po lastni domišljiji in še kaj drugega — ne vem; toda meni se je ta večer, ki ga ne pozabim nikdar v svojem življenju, pripetilo nekaj čudovitega. Dasi ga je možno popolnoma matematično opravičiti, vendar se mi zdi ta dogodek dosihmal čudovit. In zakaj, zakaj se je ta gotovost utisnila tako globoko, tako silno v moje možgane in že tako zgodaj? In res sem premotril to, ponavljam vam, ne kakor slučaj, ki bi bil možen ali pa tudi nemožen, enak drugim, ampak kakor nekaj takega, kar že ne more, da bi se ne zgodilo!

Bilo je četrt na enajst; stopil sem v vokal v tako trdni nadi in obenem tako razburjen, kakor še nisem bil nikdar. V igralnici je bilo še precej ljudi, dasi polovica manj nego ajutra.

je sedanja belgijska kraljica rojena princezinja bavarska.

Nova železniška koncesija Rusiji.

PETROGRAD 14. „Peterburskija Vjedomosti“ javljajo, da je Kitajska dala Rusiji koncesijo za gradnjo železniške proge Holgan-Kiahta. Ta koncesija vzbuja veliko senzacijo z ozirom na predlog Združenih držav glede nevtralizacije mandžurske železnice.

Petrograd 14. (Petr. brz. ag.) Izredni odposlanec na Cetinjah Maksimov je pre-

Vzrok smrti prestolonasl. Rudolfa.

V zadnjem času je pisalo evropsko časopisje zelo veliko o smrti pokojnega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa in o misteriju drame, ki se je odigrala v noči med 30. in 31. januarjem 1889 v cesarskem lovskem gradiču Meyerling, pri Dunaju.

Neposreden povod, da se je začelo časopisje ponovno pečati s to, že skoro pozabljeno tragedijo, je bila smrt barona L. Vetsera, brata Marije Vetsera, ljubice pokojnega prestolonaslednika Rudolfa. Omenjeni baron Vetsera je bil oni tragičen večer v Meyerlingu in je torej znal za vzrok smrti. Takoj po smrti pa je več prisiljen, nego prostovoljno, zapustil Avstrijo, ter se nastanil v Ameriki, kjer je bil pod stalnim nadzorstvom avstrijske policije. Tam je tudi umrl pred dvema meseci ter s tem dal listom neposredni povod, da se začeli ponovno klicati mrličje iz grobov. Mi smo smatrali vse to, kar so časopisi pisali o vzrokih smrti pokojnega prestolonaslednika Rudolfa za mlatenje prazne slame. Na posebno cesarjevo odredbo so bili vsi spisi, z avtentičnimi podatki o načinu smrti, zapечатeni. Odprti bodo čez 50 let in izročeni javnosti. Vse kar se sedaj o tem govori in piše, pa so le prosta ugibanja.

Znano je, da je splošno razširjena verzija, da se je prestolonaslednik Rudolf sam ustrelil. O priliki smrti barona Vetsera pa so nekateri listi pisali, da je on s steklenico šampanjca zlomil vrat prestolonaslednika Rudolfa in ga s tem ubil. Na isti način da je ubil tudi svojo sestro Marijo, da bi tako maščeval čast svoje rodbine. Znano pa je tudi, da je med priprostim ljudstvom zelo razširjena vera, da Rudolf še živi!

Ta zadnja govorica, ki je seveda med vsemi najbolj — nesmiselna, pa dokazuje vsekako, da je bil pokojni prestolonaslednik Rudolf zelo priljubljen pri ljudstvu. Priljubljenih kraljev in kraljevičev pa ljudstvo ne pusti nikdar umreti! Za to imamo izglede v pripovedkah o kralju Matjažu, o Barbarosi, kraljeviču Marku itd. To ljudsko fanzazijo in domišljijo zna gotovo časopisje izbirno izkoriščati v svoje namene. In nič več, nego za plod proste domišljije je smatrati vse ono, kar se je pisalo v zadnjem času o smrti pok. Rudolfa.

Natančni vzrok, se dozna, kakor že rečeno, še-le ob 50 letnici njegove smrti. Te dni je prinesel pariški „Journal“ obširen, tri kolone obsegajoč članek o pokojnem prestolonasledniku Rudolfu. Vidi se nam vredno, da prinesemo nekatere misli iz omenjenega članka.

Pokojni Rudolf, tako piše omenjeni list, je najraši občeval z učenjaki. Spisal je tudi

Ob enajstih ostajajo pri igralnih mizah pravi igralci-obupneži, za katere eksistuje v zdravilišču samo ruleta, radi katere so baš tja prišli. Ničesar ne vidijo, kar se okoli njih godi in v vsej sezoni jih nič drugega ne mika; igrajo od jutra do noči in bili bi celo pripravljeni igrati vso noč do dne, ako bi bilo možno. In ko zakliče najstarejši kruper okoli dvanajste ure pred zatvoritvijo ruletke: „les trois derniers coups messieurs!“ — tedaj so prispeli, ljeni zastaviti na teh treh zadnjih udarcih vse, kar imajo v žepu, in res izgubljajo tedaj najbolj. Stopil sem pram k tisti mizi, kjer je prejel sedela babica. Ni bilo gnječe. Zato sem kmalu dobil prostora pri mizi. Stal sem. Pred menoj je bila napisana na zelenem suknu beseda „passé“.

„Passé“ je vrsta števil od devetnajst do šestinideset incl. Prva vrsta od ene do osemnajst incl. se imenuje „manqué“. Toda, kaj mi je bilo to mar! Nisem računal. Niti nisem mislil, katera številka je bila zadnja, niti nisem poprašal za to, ko sem začel igrati, kar bi bil storil vsak, kolikar razsoden igralec. Izlekel sem vseh svojih dvajset zlatov in jih vrgel na pred menoj napisani „passé“.

*) Zadnji trije udarci, gospoda!

meščen v Brazilijo. Na njegovo mesto pride ministerski rezident Arsenjev.

Budimpešta 14. (Ogr. biro.) „Kat. ko-resp.“ poroča, da je cesar imenoval nadopatom benediktinskega samostana na Pannonski gori priorja dr. Hajdu.

Chalon sur Saone 14. Trije mladi ljudje, stari 18, 20 in 21 let so v gradu Roussillon s palicami pobili zakonska Morot. Morilce so zaprli.

par knjig, in sicer: „15 dni na Dunavu“ in Potovanje v orijent“. Dopadlo mu je, da se je gibal prosto med ljudstvom. Zavedel se je svojega dostojanstva po rodu in bil ponosen na svoje rojstvo. Pri vsem tem pa je bil svobodomiselnega in modernega mišljenja. Kot mladenič je bil velik prijatelj sedanega nemškega cesarja Wilhelma II.

Ko je za časa bolezni pokojnega cesarja Friderika, očeta sedanega cesarja Wilhelma II., bil Rudolf v Berlinu, je govorila cela Evropa o postopanju Wilhelma napram svojemu bolnemu očetu. Bilo je namreč sploh znano, da prestolonaslednik Wilhelm nič ne prikriva, da komaj čaka na smrt svojega očeta. Rudolf je mislil takrat samo na neko svoje zgodovinsko delo o Mariji Tereziji. Wilhelm je tedaj rekel: Ni dostojno cesarskih princev, da bi pisali knjige. Meni se pa zdi, da je samo ena stvar, ki ni dostojna cesarskega princa, namreč čakati na prestol živega očeta, je odvrnil Rudolf. Od takrat se je prijateljstvo med obema prestolonaslednikoma precej ohladilo.

Ko se je poročil z belgijsko princezijo Štefanijo, je bil star 23 let, a njej je bilo takrat 17 let. Ljubil je svojo ženo, a ta ljubezen se je ohladila radi različnosti značajev. Potem, ko je bila rojena nadvojvodinja Elizabeta, žena sedanega princa Windischgrätz, sta hodila Rudolf in Štefanija vsak svoja pota.

Rudolf se je spoznal z baronico Marijo Vetsera, ko je bila ta stara 16 let. Bila je izvenredna lepota in Rudolf se je zaljubil v njo do smrti. Hotel je doseči v Rimu razdruženje zakona s Štefanijo. Imel daje za razdruženje zelo važen razlog. Cesar Fran Josip se je v početku upiral. Končno je pa privolil. Spisi so bili poslani v Rim, kjer je bila zadeva predložena naravnost papežu, ki bi bil moral izreči neveljavnost zakona.

Mej tem so bili o vsem tem poučeni nadvojvodinja Štefanija, njen oče, pred kratkim umrli belgijski kralj Leopold, in princ Filip Koburški, moč slaboglasne princesinje Luize, sestre nadvojvodinje Štefanije. Princ Koburški, ki si je domišljeval, da ima nekaj upliva na Rudolfa, je posredoval in dosegel, da so se sestali dne 29. in 30. januarja 1889 pod pretvezo lova, v cesarskem gradiču Mayerlingu pri Dunaju. Poleg Rudolfa in princa Filipa Koburškega so bili navzoči samo Rudolfov dvorni maršal grof Bombeles ter njegova prijateljica grof Hoyoš in baron Peter. Po lovu je imel Rudolf s Koburškim princem pogovor, ki je trajal dve uri. Grof Hoyoš je čul, da je bil pogovor zelo buren. Po pogovoru je bil obel, ki je minul povsem tiho. Potem se je podal Rudolf v svojo sobo, kjer ga je čakala baronica Vetsera, katero je bil tudi pripeljal seboj, z name-

„Vingt deux“)“ je zaklical kruper.

Dobil sem — in zopet sem vse postavil, prejšnje in dobljeno.

„Trente et un“)“, je naznanil kruper.

Zopet dobil. Vsega skupaj sem torej imel osemdeset zlatov. Porinil sem vseh osemdeset zlatov na dvanajst srednjih števil (trojen dobitok, ali dve šansi zoper) — kolo se je zavrtelo in prišlo je štiriindvajset. Dali so mi tri zavitke po petdeset zlatov in še deset zlatov. Vsega skupaj s prejšnjim torej že nad dvesto zlatov. Bil sem v nekakem mrzličnem stanju in potisnil sem vso to kopico na rdečo. Hipoma sem se zdrnil! In samo enkrat ves ta večer tekom igranja me je prevzel strah in mraz ter mi provzročil trepet v rokah in nogah. Z grozo sem začutil in hipno spoznal, kaj pomeni sedaj izguba! Stalo je na stavi moje življenje!

„Rouge“)“ je kričnil kruper in odmahnil sem se. Ognjeni mravljinici so mi legli po vsem telesu. Izplačali so mi v bankovcih; torej vsega skup je štiritisoč forintov in osemdeset zlatov! Tedaj sem še mogel računati. (Pride še.)

*) Dvaindvajset.

*) Enaintrideset.

*) Rdeča.

PODLISTEK.

54

Igralec.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.

Raski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

Menim, da se ji je v onem trenutku zvrtilo v glavi ob razburjenosti, kajti nadomoma se je spustila na divan kakor onemogla.

Kakor da me je blisk ošinil! Stal sem in nisem verjel ne očem ne ušesom. Torej me ljubi! Prišla je k meni in ne k m. Astleju! Ona sama, dekle je prišla k meni v sobo v hotelu, torej se je kompromitirala javno, in jaz, jaz stojim pred njo in še razumem ne!

Divja misel mi je blisnila skozi glavo.

„Pavlina, daj mi samo uro časa! Počakaj samo uro tu in... jaz se vrnem! To... to je neobhodno potrebno! Videla boš! Bodi tu, počakaj me!“

In stekel sem iz sobe, ne da bi odgovoril na njen začuden vprašujoči pogled. Zaklicala je nekaj za menoj, toda nisem se vrnil.

nom, da pokaže, da je njegov sklep neomajen in da od mlade baronice nikakor ne popusti.

Naslednje jutro so našli Rudolfa in baronico Vetsera mrtvo. Imela sta oba razbiti glavi. Edini na svetu, ki ve kaj več, je princ Koburški. Pokojni kardinal Galimberti in papež Leon XIII sta tudi znala popolno resnico. Ali ona dva sta mrtva. Mrliča pa ne govoré več. Spise, ki so zadevali razdružitev zakona, da je papež Lev XIII sežgal 1. 1890 lastnoročno.

Znano pa je, da je Lev XIII dunajskemu nadškofu brzojavno naročil, da se ima prirediti Rudolfu cerkveni pogreb. V omenjeni brzojavki je Lev XIII izrecno povdarjal, da on zna, da se visoki pokojnik ni sam usmrtil.

* * *

Verzija gori omenjenega pariškega lista, da so našli Rudolfa in baronico Vetsera z razbitima glavama, je sploh najbolj razširjena. Znano je, da se je glasila prva vest, ki je prišla v javnost, da je zadela Rudolfa kap. Šele naknadno so razglasili, da se je ustrelil. Truplo baronice Vetsera je spravil v kraj grof Hoyos, ki je pa pozneje tudi sam izginil, da se ni čulo o njem nikdar nič več.

Ljudje pa, ki so videli Rudolfa na mrtvaškem odru, pripovedujejo, da se je poznalo, kako je imel z voskom izdelane razpoke na lobanji in glavi ter da je bil obrt, dasi je poprej vedno nosil brado. Obrili so ga pa mrtvega gotovo le zato, da so mogli zamasiti luknje na glavi!

Bilo kakor bilo: Pri vsem tem, da se toliko piše in ugiba, na vseznane vendarle še ni pojasnjena tajnost smrti priljubljenega pokojnega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa. In vse kar pišejo časopisi, so le prosta ugibanja, ki tajnosti ne bodo razjasnili in Rudolfa ne več oživeli!

Pismo iz Zagreba.

Poleg barona Raucha je sijajna zmaga resnice na Friedjungovem procesu spravila Frankovce v pravo besnilo. Razumljivo je to.

Vse svoje račune so oprli na denunciacije na škodo hrvatsko-srbske koalicije, Friedjungov proces pa je definitivno odtegnil tem klevetam tudi vsaki viden verjetnosti, tako, da so se tudi sicer slepemu in za denunciacije na škodo nas Jugoslovancem toli poslušnemu Dunaju odprle oči, kar je prišlo do izraza v dejstvu, da je bil takoj po procesu bivši ban in sedanjí člen hrvatsko-srbske koalicije, in zato na dunajskem dvoru proskribirani grof Pejačević vsprejet od vladarja v dolgi avdijenci. Frankovci so bili navajeni doslej le na potuhno od viših oblastnih tudi ob najhujših razbojstvih — niti radi enega od mnogostevilnih pobojev od strani frankovskih legijonov na zagrebških ulicah na najdostojnejše in najmirnejše ljudi, da, celo radi izvršenega ubojstva, ko so bili avtorji splošno znani, ni bila uvedena nikak preiskava!! In notri med tem orgijami, ki jih je prirejalo frankovstvo ob takih, hujše nego turških razmerah, je prišel Friedjungov proces se svojim za denuncijante poraznim izidom in svojimi za klevetnike poraznimi posledicami.

Kar naenkrat so občutili frankovci, kako se jim odmakajo tla iz-pod nog. Denuncijantsvo je bilo razkrinkano, a oni so ravno na to podlagi oprli vse svoje načrte, vso svojo politično eksistenco.

To jih je spravilo ob vsako razsodnost, da sami ne vedo, kako bi in kaj bi. Kar pobesnili so in v tem svojem besnilu napadajo in grizejo na vse strani, da mora sleherni čestit Hrvat izgubiti do njih zadnjo iskro spoštovanja. V svojem obupu vračajo in lažejo, da vzbujajo pri razsodnih ljudeh ne le gnjus, ampak tudi pomilovanje.

Te dni so n. pr. začeli v svojem organu zasramovati upokojene generale, ki so člani hrvatsko-srbske koalicije in so jim — generalom! žugali s pobojski svojih legijonov.

A ko so bili pozvani na odgovor, so sramotno zlezli pod klop in se opravičevali hinavski, kakor morejo to le hinavski perverzni in moralno propadli ljudje, ki ne vedo več, kaj je čut — srama!!

Lažejo in izmišljajo si razne stvari, da bi varali svet in vzbujali mnenje, da so oni gospodarji situacije. Tako je n. pr. pisalo te dni „Hrvatsko pravo“, kakor da mero-dajni krogi na Dunaju komaj čakajo, da jim prihihi na pomoč in se jim stavi na razpolago — Frankova stranka!! Potem piše zopet isti list, da se „slavo-srbska vlada“ ne povrne nikdar več in da **Rauch ostane!** Kaj pravite, a? Pretvezno najradikalnejša opozicija pod vodstvom „največega živečega Hrvata“ — kakor Frankovi teliči nazivajo svojega vodjo — se raduje in dela propagando za to, da ostane na vladi tiran svobode naroda, ki širom odpira tujinstvu vrata v domovino!

Kako daleč sega nesramnost frankovcev, le da bi prikrivali svoj obupni položaj in svojo sramoto izdajalcev naroda, nam kaže slučaj, ko so ime kornega poveljnika, generala Gerbe hoteli zlorabiti v svoje in **Rauchove** namene. Začeli so raznašati vest, da se je rečeni general izrazil nasproti svojim znanem, da mu je cesar povodom zadnje avdijencije rekel, da stoji Rauch

trdnje nego kedaj!! To naj bi vzbujalo vero v nadaljevanje Rauch — Frankovega režima: nasilja, proganjanja, korupcije in nepotizma, a to naj bi preplašilo one, ki se bore za pad tega režima. Ali laž je bilo prepredna in ta zloraba cesarjevega in generalovega imena prenesramna, da bi se mogla vzdržati le 48 ur. General Gerba je dal namreč izjaviti v listih, da je ona vest brez vsake podlage, da se on ni nikdar nasproti nikomur ne tako in ne slično izrazil ter da se na njegovi avdijenci pred cesarjem **Rauchove** imeniti omenjalo ni!

S takimi podlimi in umazanimi sredstvi operira frankovstvo, da bi vsaj še za nekoliko časa prikrivalo bližnje svojega neizogibnega bankrota! Neizogibnega, ker se mora končno sleherni pošten Hrvat studoma obrniti od takega političnega brigantstva!

Dr. Frank in sinovi so prenavihani, da bi tega ne videli. Od todi njihovo besnilo.

Še: latinizacija v cerkvi.

(Iz poslanskih krogov.)

Čemu muči škof vredne svečenike pritiskom, češ, da oni morejo tolmačiti narodu krivico, o kateri narod noče niti čuti? Kako si tolmači škof to, da duhovniki morajo pod smrtnim grehom izvesti njegovo naredbo, ne da bi videl pred seboj svojega lastnega smrtnega greha, storjenega z ono naredbo nasproti pobožnemu narodu?!

Mari meni škof, da bo imel Bog v svoji pravičnosti obzira na vzvišenost — velikaše in ekscelesce? Ali morda zato, ker je on — škof — vrl Nemec, kakor ga je karakteriziral dunajski župan dr. Lueger radi velikih zaslug na izganjanju hrvatskega jezika iz cerkev tržaško-koperske škofije?!

Zakaj ni škof Nagl sam proglasil narodu svoje naredbe povodom kanoniške vizitacije v prošlem poletju? Ker je vedel, da bi mu bila stvar zlo izpadla. Ali se bo po takem postopanju škofa Nagla širila katoliška vera? To ne, marveč bo ljudstvo izgubilo vse dosedanje zaupanje v cerkvene dostojanstvenike, a to more biti le na škodo vere in cerkve. Narod je dosedaj zidal župne dvore, cerkve, zvonike ter kupoval zvone v čast božjo ter je dajal povsodi vse to vpisavati kakor cerkveno last. Sedaj pa gre kakor en glas med narodom, da ne bo dopuščal več, da bi se to, kar je žrtvoval, vpisovalo kakor cerkveno, marveč kakor občinsko ali narodno.

Narod noče plačevati cerkvenih poslužnikov, po nekaterih krajih noče nikdo odgovorjati pri sv. maši. Zato je škof pooblastil duhovnike, da mašujejo tudi brez ministrantov. Vprašamo škofa: za koga bo svečenika maševal, ko narod gotovo ne bo več naročeval maš? Ali bo škof plačeval maše vsem duhovnikom, da molijo le zanj? A potem tudi: kako naj bedni duhovniki žive ob takih — mastnih plačah? Mari misli škof, da ima vsaki duhovnik škofovsko plačo 20—30 tisoč K na leto?!

Kdo je kriv torej vsemu temu zlu? Narodba škofova.

Se par dobrih nasvetov in dovolj bo. Ako ima škof Nagl le iskrico krščanskega duha v sebi, naj umakne naredbo glede jezika v cerkvah med hrvatskim in slovenskim narodom, ker bi s tem le popravil veliko storjeno krivico.

Ker je gotovo, da se je hujskalo pri rimski stolici na podlagi lažljivih tožeb od strani Italijanov, ki nemirnim očesom prezirajo hrvatsko-slovenski narod v Istri, in je gotovo iz tega hujskanja — s pomočjo nemških mogočnejšev izšla tudi omenjena naredba, češ, da po župnijah te škofije živi mešan narod:

naj se: — kjer je res italijanskega pobožnega ljudstva — stori, kakor je Jezus rekel Farizejem: Dajte Bogu, kar je božje, cesarju, kar je cesarjevega! In noben pravičen človek se ne bo protivil temu in taka uredba se priljubi tudi narodu. Zato naj bo škof Nagl uverjen, da naroda ne more biti brez jezika; a vzkračati narodu jezik, je toliko kolikor narod ubijati!!! Škof Nagl naj bo uverjen tudi, da bo narod hrvatsko-slovenski branil to svoje pravo do zadnje kaplje krvi in bo v tem ogorčenju še več zahteval.

Prispodoba! Škof Dobrila, blagega spomina, ki je stradanjem prihranjene stotine tisočev zapustil za štipendije dijakom, za tužni, zapušteni in tlačeni narod v Istri, od katerih štipendijev uživajo morda tudi nasprotniki, ki v narodnem sovraštvu morda celo brezsravno proklinjajo spomin pokojnikov, mesto da bi ga blagoslovljali: ta škof Dobrila je izdal molitveno knjigo „Oče, budi volja tvoja“, ki je bila že tolikokrat natisnjena.

Hrvatski narod v Istri, tvoreči dve tretjini vsega prebivalstva, a bivajoči po selih izključno sam, smatra to knjigo za sveto knjigo in ni je hrvatske rodbine, ki ne bi imela te knjige. Radi te knjige in drugih neprecenljivih dobrot blagoslovlja ves hrvatsko-slovenski narod spomin pokojnega nepozabnega biskupa.

A škof Nagl? Kaj bo mogel pokazati, da je dobrega storil pobožnemu hrvatsko-slovenskemu narodu, kateremu pošilja pač

svoj blagoslov in pa naredbo, s katero se izganja narodov jezik iz cerkve, kar provzroča pohujšanje in prokletstvo — pak sporoča ob enem, da je to božja volja!

Presvetli škof! V nekem listu dajate sporočati, da se papež ne šali. Toda pazite, da se radi pohujšanja, ki ste je mesto blagoslova prinesli za minole božične praznike, pravični Bog ne bo z Vami šalil, oni pravični Bog, ki sicer ne plačuje vsake sobote, ki pa ne ostaja nikomur dolžan — tudi ne vladarjem in drugim poglavarjem!

(Zvršetak.)

Dr. Kramar in češka politika.

Včeraj smo prinesli brzojavko, ki nam je javljala, da grozi jo nekateri „narodni socijalisti“ dr. Kramarju s smrtjo za slučaj, da na dopolnilni volitvi v praškem novem mestu zmaga mladočeški kandidat.

Odkrito rečeno: ta vest na je presenetila, ker si ne moremo misliti, da je forma političnega in strankarskega boja na Češkem padla na tak nizek nivo. Ne mislimo morda braniti Kramarjeve politike; ali boj med strankami ne sme iti nikdar tako daleč, da nasprotniki kake stranke žugajo njenemu načelniku kar s — smrtjo. Boj med političnimi strankami naj bo boj načel z odkritim vizirjem, ne pa boj proti posamičnim osebam!

Ravno sedaj, ko hočejo Nemci združiti vse svoje sile proti Slovanom, je taka forma političnega boja najmanj na mestu. Nočemo morda radi dejstva, da so na omenjenem pismu podpisani nekateri „narodni socijalisti“, kriviti narodne socijalne stranke kakor take; vendar pa upamo, da ta slučaj ostane osamljen in da strankarski boj med Čehi ohrani tudi nadalje tisto resnost in dostojanstvo, kakor je bilo to dosedaj.

Dnevne vesti.

Svarilo pred izseljevanjem v Brazilijo.

Od uradne strani nam je došla informacija, glasom katere vzlic vsem svarilom izseljevanje v Brazilijo od leta 1908 vedno narašča. Zato se vnovič svari naše ljudstvo pred izseljevanjem v brazilijanske države, ker se dajajo ljudje zavajati od brezvestnih agentov. Le redki so izseljenci, ki dobivajo zadostnega zaslužka in mnogo teh izseljenških rodbin zapada največji bedi, ker se je gospodarska kriza, navstava leta 1908, še poojstrila. Državne oblasti so obnemogle vsrpih velikega navala izseljencev. V nekaterih kolonijah je položaj izseljencev naravnost obupen. — V nekaterih kolonijah je podnebje skrajno zdravju škodljivo, v nekaterih so hčere kolonistov izpostavljene največim nevarnostim v naravnostnem pogledu. V državi Minas Gereas n. pr. so razmere take, da so v minolem letu tja došli avstrijski izseljenci kar ostavili vse svoje imetje in so bili veseli, da so sploh mogli zapustiti naselbino. Malo bolje je v drugih državah. Na gradbi železnice se z izseljenci jako grdo postopa, oskrba je zelo pomanjkljiva.

Na podlagi vseh teh dejstev se svari od uradne strani pred izseljevanjem v Brazilijo ob sedanjih tamošnjih razmerah.

C. kr. pletarska šola v Radovljici naznanja, da bo v kratkem praznih več vajenških mest, ker dovrši več učencev svojo učno dobo. Stariši, ki hočejo dati svoje sinove učite se pletarstva, se opozarjajo, da lahko zgleda takoj vstop svojih sinov. Pouk traja dve leti; vendar se pa vsprejemajo učenci tudi na krajšo učno dobo, da lahko dobe najglavnejše pojme o pletarstvu. Po goj za vstop je dopolnjeno 12. starostno leto. Omenjamo, da je v Radovljici tudi obrtno-nadaljevalna šola, kamor pletarski vajenci lahko zahajajo. — Krajevni odbor te pletarske šole je ob enem pripravljen, preskrbeti vnanjim učencem prav ceno stanovanje in hrano; priden učenec pa lahko že po preteku prvih dveh mesecev služi 4—6 kron tedensko, a pozneje razmeroma več.

Na ta zavod opozarjamo prav posebno vsa predsedništva „društev za varstvo in oskrbo sirot“. — Potrebna pojasnila dajeta L. Patik, vodja c. kr. pletarske šole v Radovljici, ali pa tajnik krajevnega odbora, Iv. Šega.

Gospodje in gospodične, ki niso še vrnili blokov za srečolov Ciril-Metodovega plesa, naj to store danes od 4—7 ure. Prineso naj jih k g. ej Biček v hotel Balkan. Čas je že, da se enkrat ta stvar uredi, ker številki dobitkov vendar ne morem dati preje natisniti, predno nisem dobil vseh blokov nazaj. Morda ne prinese danes bloka, zaračuni se ku, kakor da bi bil celega prodal, če tudi tega ni storil.

Petrovec.

Nova podruž. družbe sv. Cir. in Met. Za sv. Marijo Magd. Zgor. in Spod. se ustanovi podruž. dr. sv. C. in M. Ustanovni občni zbor bo jutri 16. t. m. ob 3. uri pop. v gostilni „Gospodar. društva“ pri sv. Mariji Magd. Zgor. (po domače pri „Tirolcu“). — Vabila so že razposlana Magdalenčanom, ki so vneti za to potrebno društvo, ki ima namen ustanovljati v ogroženih krajih slovenske šole za slovenske otroke. Zatorej Magdalenčani: Vstopite v čim večem številu v to novo društvo.

Dražba nedvignjenega blaga. V četrtek 20. t. m. ob 10. uri zjutraj se bo vršila v skladišču za oddajanje blaga štev.

II v 2 nadstr. južne železnice javna dražb. nedvignjenega blaga.

Predmeti, ki se imajo prodati, se prisodijo tistim, ki ponudijo največ, položijo takoj zdržnino in odpeljejo blago takoj. Seznam teh predmetov je prabit v vestibulu osebnega kolodvora. Pod vzklicno ceno se blaga ne odda.

Poezije, prevedel iz raznih ptujih izvirnikov B. Bevk, kurat. Dosedaj je izšlo 20 zvezkov. Dobivajo se v tuk. knjigarni Jos. Gorenjec ul. Valdirivo in v raznih zunanji knjigarnah.

V izšlih zvezkih se nahajajo tudi prevodi iz raznih šolskih knjig za gimnazije in realke. — Cena posamičnemu zvezku je 40 vinarjev.

V založbi „Goriške tiskarne“ A. Gabršček v Gorici je ravnokar izšel izvirni igrokaz „Grča“. — Cena brošuri je K 1., s pošt. 10 vin. več.

Sokolska plesna vaja. Cenjene plesalke in plesalce opozarjamo na današnje sokolsko plesno vajo, ki se bo vršila ob 9. uri zvečer in kjer se prične s poukom novega plesa za sokolsko maškarado.

„Slovenska Matica“ v Ljubljani uljudno javlja gg. naročnikom na „Slovenski zemljevid“, ki ga reklamuje, da še ni dotiskan. Zato se prosi potrpljenja.

Uprava „Slov. Matice“

V Škedenju bo drevi, ob 8. uri javno predavanje, ki je priredi N. D. O. Predavanje se vrši v dvorani „Gospodarskega društva“. Ker se bo predavalo o predmetu, ki mora zanimati slehernega delavca, nadejati se je obile udeležbe.

Koncert v dobrodelne svrhe v Schillerjevi dvorani, na katerem nastopite g. ca Albrecht in g. a Seydel-Furlani, se bo vršil v sredo 19. t. m. Začetek ob 8. uri in pol zvečer.

Tržaška mala kronika.

Nepopoljšljiv deček. Ivan Sterlino, ki je še-le 13 let star, je bil že večkrat aretiran radi tatvine in potepuštva. Včeraj pop. je v družbi s tremi drugimi paglavci, ki so jo pravočasno odkurili, vkradel v sladšičarni Vodušek v ul. S. Spiridione št. 6, dve škatli angleških biskvitov.

Odmevi neke golufije. Povedali smo svoj čas o znatnem tihotapstvu s kokaino in o golufiji z isto, katere žrtve sta bila dva mornarja. Kakor smo sedaj poizvedeli, je bil pred dnevi v kavarni „Adriatico“ aretiran Humbert Camarini, star 36 let, bivši uradnik od „Assicurazioni Generali“. Camarini je baje oni, ki je posredovalcu Bologna uročil kokaino mesto grenke soli.

Tatvina v poštnem uradu, o kateri smo pisali v včerajšnji „Edinosti“, se ni izvršila v Trsteniku (!), ampak v Prestranku pri Postojni. Tatovi so vkradli štiri kovinaste pečate, znesek K 5273, razne tiskovine in druge predmete.

Še vedno tatvine uhanov. Vedno isti stari način! Neka ženska je pod neko pretvezo zvalila 5-letno gluhočeno Antonijo Bernardis v vežo hiše v ulici Tor Cucherna, kjer jej je vzela uhan v vrednosti K 8. Radi suma na tej tatvini je bila aretirana še isti večer neka Antonija F.

Koledar in vreme. — Danes: Pavel pušč. — Jutri: 2. ned. po Razglaš. Gosp. — Ime Jezusovo.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 6° Cels. Vreme včeraj: jasno, veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Lepo, večinoma jasno. Hladni vetrovi. Mrzlo.

Naše gledališče.

Pričakovanje za nedeljsko premijero izvirnih dramatičnih del tržaškega pisatelja „Tugomir“ je vsesplošno. Ravno tako živahna so ugibanja, kdo da se skriva pod onim pseudonimom.

Kakor smo omenili, tvorijo vsa tri dela ki napolnijo nedeljski gledališki večer: enodejanski „PO PETNAJŠTJI LETIH in „SAMARITANCI“, kakor dvodejanka „V TEMI“ — celotno harmonično enoto, namreč glede naturalistične smeri in socijalnih tendenc.

Te dramatične študije so zares vredne najbolj resnega uvaževanja in občinstvo na premijeri si bo gotovo svest svoje vzvišene naloge umetniškega sodnika. — Kakor čujemo, so vsa tri dela tudi scenično jako efektna; da učinkujejo baje celo senzacionalno.

Društvene vesti.

Odbor društva „Kolo“ se je nastopno konstituiral: Maks Cotič predsednik, Anton Vatovec podpredsednik, Viktor Četik tajnik, Josip Kolb blagajnik, Fran Požar arhivar.

Št. Jakobska „Čitalnica“ vabi uljudno k plesnemu venčku, ki ga priredi danes, soboto v dvorani „Trg. izobraž. društva“ n. l. S. Francesco 2. l. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina za gospode 1 K, dame 60 stot.

Glazbeno društvo „Trst“ priredi da 22. t. m. v dvorani „Trg. izobraž. društva“ svoj l. plesni venček.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu. Vaditeljski tečaj se prične zopet redno jutri v nedeljo 16. t. m. Opozarjajo se vsi obi-

sokovalci sokolskih odsekov, da pridejo točno ob 9.30 v telovadnico.

Na zdar!

II. čajev večer „Slovan. Čitalnice“ v Trstu v soboto dne 15. jan. 1910 ob 8. uri zvečer. Zanimanje za to čitalnično prireditve je v slovenskih krogih, zlasti pa med Hrvatimi in Čehi, splošno. Vsak si želi zopet par uric preživeti v prijetni in neprisljeni družbi in menimo, da bo vsakdo zadovoljen. Vse je že pripravljeno, samo pridite in posetite ta večer, kajti nikomur ne bo žal!

Akademski ples. Opozarjamo slav. občinstvo, da se vstopnice, sedeži na galeriji (po 1 K) in lože dobivajo vsak dan v predprodaji in sicer od 11—12 predp. in od 5—6 pop. v „Slovan. Čitalnici“.

Pevsko dr. „Primorec“ v Trebčah bo imelo dne 23. t. m. v prostorih „Gosp. društva“ ravnotam svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Pevsko dr. „Slovanska straža“ v Gropadi bo imelo dne 23. t. m. v prostorih g. Frana Milkovič svoj redni občni zbor z navadnim vsopredom.

Pevsko dr. „Lipa“ v Bazovici bo imelo jutri dne 16. t. m. v prostorih „Konsumnega društva“ svoj zabavni večer s plesom.

DAROV.

Narodna zbirka. Sklicevaje se na večerajšnje poročilo prinašamo tu izkaz svot, kakor so bile nabrane po posamičnih polah.

St. pol: 2. (Ljudevit Ravbar) 13 K 10 10 v., 7 (Josip Bratož) 2.40, 8. (Anton Benčina) 10.20, 9. (Klavora) 2. 11. (Ant. Vouk) 18.66, 12. (L. Č.) 1. 21. (Rest. Gombač) 8. 22. (Vendramin) 13.70, 23. (Fran Tavcar) 2. 24. (Albert Poljšak) 28.60, 28. (Kermin Samec) 3. 34. (Josip Macarol) 30. 40. (Jos. Požar) 11.60, 48. (Fran Bracar) 8. 49. (Mici Amfova) 105. 53. (Milan Kuret) 7. 56. Ivan M. Ferluga 5. 59. (Sancinova) 14. 62. (Fran Gregorič) 25.63. (Obernel.) 10. 40.64. (Amal. Čokova) 25.50. (K. Ferluga) 3. 66. (Gilda Luksova) 30.60, 67. (Vinko Rapotec) 35.30, 69. (Marica Gregoričeva) 6. 71. (Ivan Samec) 5.70, 72. (Ljudevit Batista) 10.60, 75. (Mikota) 15. 78. (Anton Germek) 65.60, 80. (Fran Bratož) 11.50, 82. (Podbršček) 20. 85. (Anton Nabergoj) 15.10, 87. (Milan Volkov) 12. 88. (Ivanka Sabadinova) 25. 90. (Rafael Kosovel) 34. 91. (Sirk Celestin) 3. 93. (Vojteh Štubel) 30. 94. (Ivan Volk) 64.06, 95. (Marija Čokova) 19. 96. (Kristina Gerdolova) 23.10, 97. (Učit. društvo) 2. 98. (Bičkova) 1. 99. (Vladko Ternovec) 56. 101. (Ivan Nekermann) 3. 102. (Gruntar) 5. 104. (Ferdo pl. Kleinmayr) 9. 106. (Iv. Križman) 21. 107. (Edvard Sosič) 52.60, 109. (Stipe Ferluga) 24.70, 110. (Ivan Vrščaj) 9. 112. (Marij Dobrila) 10. 113. (Fortunat Mikuletič) 7. 114. (Marij Perhace) 30. 115. (Svetko Martelanc) 29.21, 116. (Rafaela Martelanc) 44.32, 117. (Herman Furlan) 10. 118. (Joško Cvek) 20. 119. (Dr. Ernest Rekar) 139.20, 122. (Viktor Majcen) 16.70, 124. (Šentj. čitalnica) 1.80, 129. (Josip Bogatec) 5.50, 130. (Anton Zolgar) 2. 133. (Ivan Brezovec) 7. 316. (Iv. Mar. Čok) 6.20. — Županstvo Naklo 20.

— Za srečolov Ciril-Metodovega plesa so darovali: Gg. učiteljice slovenske šole pri Sv. Jakobu 2 steklenici likerja, 2 steklenici marmelade, 1 steklenico malinoveca, 1 zavoj s punčko, 1 zavoj svalčič, 2 vazi, zavitek s pipico in tobakom, stojalo za sliko, bombonjere, in nekaj malenkosti. — Gospodična Milka Mankoč 27 raznih darov. — Gospici Matilda in Minka Pertot 2 vazi s krasnimi svežimi cveticami in 5 steklenic različnega vina. Neimenovan — golobnjak z golobi. Srčna hvala!

— Za moško podružnico Sv. Cirila in Metoda darovali so pekarski gospodarji zbrani v restavraciji Balkan, na predlog g. Jožefa Vatovca K 8.

— G. Amalija Černetova iz Tomaja je potom tržaške moške podružnice pristopila obrambnemu skladu družbe sv. C. in Met. ter plačala polovico t. j. 100 K.

— Za moško podružnico sv. Cirila in Met. se je nabralo v Rojanu pri „Lipetu“ K 2.60. Denar hrani uprava.

— Za podruž. družbe sv. Cir. in Met. v Šklednju so darovali: G. Cerkvenik Anton od sv. M. M. sp. je preplačal udnino z 1 K. Pri igri „Fotograf“ nabrala vesela družba v Šklednju 5 K 62 stot. G. Josip Može za božičnico 40 stot.

O priliki pogreba Rože Bačerjeve ane 12. t. m. nabranih med sorodniki iste v gostilni „Gospodaf. društva“ 10 K; tem je dodal g. Anton Barič še 10 K namesto venca pokojnici. Srčna hvala vsem!

Za veliki Ciril-Metov ples združene slovanske mladine, doposlali so gg.:

Josip Černigoj Trst K 3, Josip Perozzi Trst K 4, Fran Makuc Žavlje K 5. Dr. M. pl. Čačkovič Zagreb K 10, A. Pakiž Trebče K 3. — Potom Jadr. Banke: Josip Rusjan Postojna K 2, Franc Hmelak Lokavec K 6. Artur Lokar Ajdovščina K 6. Odprem. i kom. dr. „Balkan“ Trst K 10. Dom. Ljšan Ljubljana K 10. Ivan Farič Trst K 6. Pavo Baričević Trst K 15. St. Glavarstvo Občine Pazin K 20. Cotic Alojzij Pazin K 4, Anton Berginec Sežana K 4. Valentin Marušić Trst K 6. Ivan Ivančič Trst K 4. Anton Jerič Trst K 2. Josip Negode Sv. Ivan K 4. Alojz Goriup Prosek K 10. Franc Dukič Dunaj K 10. Dr. P. Brnčić Trst K 10. Ivan Nežič

Livade pri Motovunu 4. Tomo vitez Cosso-vich Trst K 15. Dr. Ivo Šubej Dunaj K 20. Svitoslav Sila Vojšćica K 2. Hinko Candelini Trst K 10. Jakob Šuligoj Gorica K 2. Rudolf Golob Trst K 4. N. Smirmov ruski konzul v Trstu K 10. V večerajšnjem izkazu čitaj: A. Bazarič K 2 mesto A. Bazovič.

Rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. — Nadaljne prispevke naj se izvoli pošiljati na ugledno „Jadransko Banko“ ali gosp. Vladku Ternovcu, ulica Fontana 4. l.

Nar. del. organizacija.

Javen shod priredi N. D. O. jutri v nedeljo pri Sv. M. M. zgornji in sicer pri „Tirolcu“. Shod je bil sicer napovedan v dvorani g. poslanca Miklavca. Ker se pa „pri Tirolcu“ vrši jutri ob 3. uri popoldne ustanovni občni zbor C. M. podružnice, se je v zadnjem trenutku sklenilo sklicati tudi shod N. D. O. v gostilno „pri Tirolcu“.

Odbor goktilne ima danes 15. izredno sejo ob 8. uri zvečer.

Vesti iz Goriške.

Z Nabrežinske postaje. Mnogo se je že govorilo in pisalo o slovenskih napisih na nabrežinski postaji. Slednjič je južna železnica jela k nemškim in laškim napisom dostavljati tudi slovenske. Ali tako, da je bilo na protest županstva nabrežinskega delo ustavljeno in spi sedaj že čez pol leta spanje — južno-železniške pravičnosti, dokler modre glave ne iztuhajo zopet kaj zelo kunsnega.

V Sežani so popravili napise v toliko, da ima postaja zraven ptuje spakedranke tudi Sežano. Pri nas pa je taka opravičena poprava napisa neverjetno težak porod. Mari se vodstvo južne železnice obotavlja radi par lahončkov?! Ta bi bila lepa! Občina nabrežinska naj zopet odločno zahteva, da se napisi takoj pravilno in pravično urede, da bo enkrat konec tem protislovenskim hujškarijam.

Nadaljna posebnost na našem kolodvoru je, da zagriženi gospod postajenačelnik kar ne more slišati, da bi se vlaki izklicavali tudi v slovenskem jeziku (kakor se je to vršilo pod prejšnjim načelnikom), kajti sedaj se vlaki izklicujejo le nemški in italijanski.

Mi pa menimo: če g. načelniku naš jezik tako neprijetno zveni na ušesa, saj ga nikdo ne sili, da naj ostane mej nami! Odprta mu je pot kam v — Kalabrijo! Za to se odloči tem lažje, ker ga uverjamo, da ne bo nikdo jokaj za njim: ne ljudstvo in tudi uslužbenci ne!

Električna centrala pri Sv. Luciji. Uradni list objavlja sledeči:

Razglas:

Oddelek za elektriko banke Union, je pri podpisnem okr. glavarstvu vložil dva načrta za vodne naprave v svrhu proizvodnje elektrike v industrijske namene in to načrt za vodno napravo ob Soči pri Sv. Luciji in načrt za enako napravo ob Tolminki pri izlivu Zadlažce.

Stavba ob Soči obsega jezilni zid, ki se zgradi pri Sv. Luciji pod slapom; v Tol-

Zahvala.

Odbor „Zadruga opravičenih posestnikov“ v Padričah se tem potom najtopleje zahvaljuje svojemu zastopniku gospodu Dr. FRANU BRNČIČU, za njegov trud in požrtvovalnost povodom pravde omenjene zadruge proti mestnemu magistratu radi občinskih zemljišč. Pravda, ki se je vlekla nad dve leti, završila se je z našo zmago, in sicer na stroške mestnega magistrata, tako da je naše zemljišče razdeljeno in vknjiženo na ime opravičenih posestnikov.

ODBOR

Zadruga oprav. posestnikov

V Padriču, 14. januarja 1910.

Narod. manifik. trgovina

v Ljubljani

išče : izvežbanega

:: manifikturista ::

za engros zalogo.

Ponudbe : Ljubljana poštni predal št. 46

MODERNO POHIŠTVO
TRST
PETER JERAJ
ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOGAL ULICE V. BELLINI

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909
Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9
naznanja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh.
Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskati posebno za čaj; ima razne fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokante itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ina tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZ-PLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem
Vinko Skerk

Karl Babuder
Prodajalnica manifakturnega blaga - TRST - ulica Vincenco Bellini št. 11 (vogal S. Caterina)
Velika izbira potrebščin :: za zimsko sezono.
Fuštanj, Lawn-Tennis, perilo, pletenine, sragee, ovratniki, ovratnice, nogovice in rokavice, kakor tudi drobnih predmetov in moderni okraski.

Avt. civilni zemljemerec
Kristjan Pertot
Ima svojo pisarno v Trstu v ulici della Caserma št. 5, II. nadstropje.
Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Danes v soboto, dne 15. Januv. 1910

Javni ples

v Grotti po celi dvorani
od 9. ure zvečer do 4. ure zjutraj. Pri plesu svira Kontoveljski Tamb. zbor.

VSTOP 60 VINARJEV.
Za obilno udeležbo se priporoča IGNAC.

Ugodna prilika!
V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vogal ulice Ghega) je na razpolago VELIKI IZBOR najfinejšega ruma
Asti Spumante, Refolk, zagrebški Pelinkovac in Sokol. - Povebne vrste: **Ruso** po najzmernejših cenah.

Velika klobučarna
G. Doplicher
Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.
Specijaliteta: trdi angleški klobuki.
Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št. 34.

Tržaški grafični zavod
(Stallimento grafico Trestino)
Trst, Piazza della Borsa 13.
Kupujte gramofone in plošče
:: samo v največji primorski zalogi ::
Tržaški graf. zavod
(Stallimento grafico Trestino)
TRST, Piazza della Borsa št. 13
Plošče s slovenskimi hrvaškimi, italijanskimi in nemškimi komadi v ogr. iaberi
Podiljatve na deželo.
Plačevanje na obroko.

minu za istim se napelje po rovu voda iz letnice.

Od tod se speljati združeni vodi po rovu, dolgem 2400 m ob desnem bregu Soče v zbirališče nad izlivom Ušnika in dalje po cevih v centralo ob izlivu tega potoka v Sočo. Po kratkem odvodnem kanalu odteče potem voda v Sočino strugo.

Stavba ob Tolminki obsega jezove v gornjem teku Tolminke in Zadražec, od koder se napelje voda po pobočnih rovih in po cevih ob desnem bregu Zadražca do združenja obeh potokov. Ako bi bilo treba se napelje voda ob levem bregu Tolminke po rovih v neko prednjo centralo.

Iz skupnega zbirališča se napelje voda po cevih v centralo na levem bregu Tolminke pod izlivom Zadražca in iz centrale zopet v Tolmino. Načrti za obe zgradbi se nahajajo od danes do dneva pred komisij-sko obravnavo pri podpisnem okr. glavarstvu vsakomur na vpogled. Komisij-ska obravnavna za zgradbo ob Soči se bodo vršila dne 14. febr.

Ta komisija se snide ob 9. uri zjutraj na mostu pri Sv. Luciji.

Komisij-ska obravnavna za zgradbo ob Tolminki se bodo vršila dne 16. februarja t. l., sestanek ob 7.30 uri pred poslopjem uradov v Tolminu.

Vsled § 82 vodopravne postave za Goriško-Gradišansko z dne 29. avgusta 1870, dež. zak. št. 41, se pozivljajo prizadele stranke, da vložijo pri teh obravnavah svoje ugovore, ako jih niso že prej vložile, sicer se bode smatralo, da soglašajo z dobičnim podjetjem in s potrebnim odstopom ali s potrebno obremenitvijo zemljiške lastnine, ter se bode brez ozira na poznejše ugovore v stvari razsodilo.

C. kr. okr. glavarstvo
Tolmin, 10. januarja 1910.

Gostovanje slovenskega gledališča v Gorici. Kakor se nam iz pisarne „Dramatičnega društva“ naznaja, je odbor v sinočnji seji sklenil prirediti dve gostovanjski predstavi v Gorici, in sicer v soboto dne 29. t. m. in v nedeljo dne 30. t. m. Vprizorita se: L'Arrange-ova ljudska igra „Lolin oče“ in Davis-ova veseloigra „Katakombi“.

Razne vesti.

Kako bo čez 200 let na svetu? — Edison, znani iznajditelj je šel med proroke in je izrekel svoje mnenje, kako bo izgledalo na svetu čez 200 let. Ljudje se bodo takrat še bolj kakor danes, polastili zemskih sil in doprinali čudeže. Zivljenje bo tako po ceni, da si bo navaden delavec lahko dovolil ves oni luksuz, ki si ga more danes dovoliti le oni, ki poseduje 800.000 kron imetja. Edison ne veruje le o čudovitih pomožnih silah, ki jih bo dajal radij, ampak tudi v izrabljanje vulkanov in korist človeštva. Doslej smo tavalili, tako pravi „Edison“, le v temi in smo krtujali temu, da smo že marsikaj dosegli, vendar še-le v začetkih. Kako nevedni smo! Mi ne znamo, kaj je težina! Tudi ne poznamo narave toplote, svetlobe in elektricitete, da-si se jih nekoliko poslužujemo. Smo, kakor mladi psi ki so ravno prišli is svoje bajtice in se ozrejo na svojo okolico. Treba bo še ogromnega razvoja naših možgan, preje ko pridemo do resnične višine napredka. Po Edisonu bodo razne tkanine takrat tako po ceni, da se bo vsaka, se tako siromašna ženska lahko vedno oblačila po najnovejši modi. Svilo bodo n. pr. napravljali iz žaganja, a ta svila ba finjša, kakor je naša sedanja svila! Sviloprejk sploh ne bo več potreba! Pa tudi polja ne bo treba več obdelovati! Pomočjo radija se bo namreč napravljalo kar iz kamenja kruh, meso, pečenko, pečene piščance pa tudi prave kranjske klobase! Samo škoda, da mi vsega tega ne doživimo! Vse to se bo godilo še-le čez 200 let. Mi moramo le zavidati naše znanosti, ker bodo imeli pravi raj že na tem svetu, ki je za nas prava solzna dolina.

Največi vinograd na svetu je portugalski Póceirao, ki meri 4000 hektarjev (2 uri hoda podolgič in 1 uro hoda povprek). Ta vinograd obdeluje 600 rodbin.

Memoari cesarice Evgenije. Iz Pariza javljajo: Okolica bivše francoske cesarice Evgenije dementira vest, da izidejo po smrti cesaričini njeni memoari. Cesarica ni pisala in ne piše in tudi ne kani pisati svoje memoare.

Vseslovanski dijaški shod. Iz Petrograda poročajo, da se je v seji „Obščestva Slavjanskej Vzaimnosti“, kateri je predsedoval Homjakov, predsednik ruske dume, sklenilo, da se prihodnje leto skliče v Moskvo sestanek vseh slovanskih dijakov. Na ta sestanek se povabi zastopnike vseh slov. narodov.

Ostra zima v Ameriki. Iz New-Jorka poročajo: Dne 6. t. m. so bile new-jorške ulice podobne pravim drsališčam. Po silnem dežju je nastopil hud mraz, da je bilo vse mesto pokrito z ledeno prevlaklo. Ljudje so na drsališčah obnavljali svoje dnevne posle, mnogi so se tudi ponesrečili. Konja se v obče ni videlo po ulicah. V Cikagu, Dakoti, Kansasu, Minesoti in Jowi je ledeni veter napravil ogromno škodo. Mnogo ljudi je zmrznilo. Železnice so morale ustaviti promet, vsled česar je v pojedinih državah zmanjkalo živeža. Na zapadni obali nove Škotske je vsled viharja našlo smrt mnogo ljudi.

Kontoristinja Slovenka z lepo pisavo se sprejema takoj. Mesečna plača K 90 Akceptiral gospodični se povrne važnja III. razreda do Prage. Ponudbe naj se pošiljajo na „VY-DROVO TOVARNO HRANIL — PRAHA VIII.“

Josip Stolf mizaraki mojster, Trst, ulica B. lvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizararska dela.

Pri podiranju palače pomorske vlade v ulici Sanità so na prodaj kope, tavele, popolna okna s tremi zapirali in kamenom in popolna vrata po polovični ceni.

Odlikovani fotografski atelje A. JERKIČ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7. 2129

Ugodna prilika! Prodaj šivalni stroj „Singer“, nov s pritliklami za 64 kron. Naslov: Via Giulia št. 24, pritliklje.

Kapitalista z večjo svoto denarja se išče za neko velevažno podjetje. Ponudbe pod šifro „KAPITALIST“ na Inzeratni oddelki Edinosti.

Lovski pes in psica kafetaste dlake s tigrovimi črtami, psica črna, sta izginita pred enim mesecem v Nabrežini. Kdor jih privede v Nabrežino št. 191, dobi lepo nagrado.

14-letna sirota išče usmiljeno gospo, ki bi jo vzela k sebi. Opravljala bi hišna dela in bi obiskovala zadnje leto šolo. Naslov pove Inzeratni odd. Edinosti.

Gospod. podpor. društvo v Trebčah vknjižena zadruga z neomejeno zavezo, vabi na svoj

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 30. januarja 1910 ob 3¹/₂ uri pop. v lastnih prostorih

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Sprememba pravil.
3. Volitev načelnika in nadzornika.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Súčajnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi ODBOR.

Cesar še ni bilo in tudi težko kdaj bo!

Tovarna mi je po neki elementarni katastrofi zapala direktno prodajo refenza vlase in sicer več tisoč kosov krasnih, težkih

flanelastih odev

po lepih najnovejših vzorcih in barvah. Obrobje so svilo in imajo komaj vidne vodene madiže. Pripravne so zlasti za pokrivanje postelj in sed, so zelo fine, gorke in močne, 180 centimetrov dolge i 130 centimetrov široke. Pošiljajo se proti povzetju: 3 kosi obrobjenih odev za 10 K; 4 kosi neobrobjenih odev za 11 K; 4 kosi rumenih ali kariranih odev za 12 K. Krasne, barvane, napeljene z vato svetilkajoče se, svetlo-modre, ali bordeaux - barvnate odevje 2 kosa za K 14. — Vsek cenjeni čitatelj tega (17) oglasa naj z zaupanjem naroči. — Naslov: R. B. kera, last. hotela Solnice, Češko

GIULIO D'ETTORE, brivec in vlasuljar je prevzel BRIVNICO g. Ivana Zigoja v ulici Valdirivo številka 42 (v hiši kavarni New-York) ter e priporoča slavnemu slov. občinstvu.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere št. 19 in ulica del Bosco št. 14.

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Kupuje se zlato in srebro

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8

Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu

AGRO-MERKUR je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd.

najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena, stroji in oradja

Vina

štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska zajam. pristna

SIR-maslo! Žita-moka-olja itd.

AGRO-MERKUR preskrbi sploh vsako blago. AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene najugodnejše! Postrežba točna!

ZAHTEVAJTE PRAVILA, CENKE! PONUJAJTE SVOJE PR DELKE!

NOVO POGREBNO PODJETJE H. St. bie i in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno

Cement - Portland

„SALONA“

Družbo „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 tona.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

pisarna: Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečane kave

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. po 9. do 1. in od 3. do 6.

Izvršuje vsakovrstna brušenja

Rodolfo Botteri

brusar, via Belvedere št. 26

Velika zaloga rezilnih predmetov, britev, škarij, nožev vseh velikosti.

Vajenec, ki hodi po hišah, nosi devico z mojim imenom.

izboru in očno po nizkih cenah

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela

— kakor n. pr. staba, pomorska in obrtna. —

Poprave iz bandona, cinke, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. — Pro-

daja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin t. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—